

בלבבי משכון אבנה

נקודה

מתוך הפרשה

חיי שרה

נאמר בפרשת חיי שרה (כג, ה) "וַיִּדְבֹּר אֹתָם לְאִמָּר אֶם־יִגַּשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לְקַבֵּר אֶת־מֵתִי מִלִּפְנֵי שְׁמֵעוֹנִי וּפְגַעוֹנִי לִי בְּעַפְרוֹן בֶּן־צֹחַר". מדוע נאמרה המלה "מִלִּפְנֵי", שלכאורה לא נצרכת להבנת בקשת אברהם מבני חת.

ביאור מורינו הרב שליט"א

קבר לכל המשפחה. ואם לא יהיה נחמד 'בעיני', כאילו לא קבר רתיה כראוי, עכ"ל.

י. כתב בהכתב והקבלה (פסוק ד) וז"ל, כי כל זמן שלא נקבר המת והוא מוטל ונראה לעין, אז יעציב מאוד את לב קרוביו. ואף שהקבורה חיובה לעצור משום ביזיונא דמיתא, מ"מ הזכיר אברהם מילת לִפְנֵי, לצרף בבקשתו גם על צערו בהעדר קבורתו, עיי"ש.

יא. כתב בכתב סופר (פסוק ד) וז"ל, הגה הצדיקים במיתתם קרויים חיים, ומיתתם רק בגוף שאדם רואה בעיניו. אבל הג' שמה חיה וקיימת. והיינו מֵתִי מִלִּפְנֵי, דוקא מה שִׁלְפָנֵי, ובאמת היא חיה, עכ"ל.

יב. כתב בפרדס יוסף (פסוק ג) וז"ל, דאיתא סוף פ"ב בסנהדרין, אין אשה מתה רק לבעלה וכו', לכן ואקברה מֵתִי מִלִּפְנֵי שלא מתה רק לו, עכ"ל.

[ועיין עוד בדברי רבותינו; פיתוחי חותם, אורח לחיים, באר מים חיים, ייטב לב, וישמח משה.]

א. לשון חז"ל (מועד קטן כג ע"ב, ועוד) "מתו מוטל לפניו". ולפי זה ביקש לקבור את מתו מלפניו, וע"י הקבורה יסולק ולא יהא - לפניו. וז"ל הרד"ק (פסוק ג) וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלִּפְנֵי, כלומר אסירנו מלפני, ואקברנו. וע"ע בתורה תמימה (על אתר).

ב. שרה מתה לפני אברהם. ולפי זה יבואר מֵתִי מִלִּפְנֵי, היינו שמת מלפני, מת לפני. ושורשו בִּחְשָׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם (בראשית א, ב), שהמיתה נקראת חושך, חשכו המאורות כמ"ש חז"ל.

ג. אמרו חז"ל ששרה גדולה מאברהם בנביאות, ואברהם טפל לשרה בנביאות. וזהו מִלִּפְנֵי, והיינו מדרגתה גדולה משלו, והיא לפניו והוא אחריה. ולכן ראוי לכבדה יותר ממנו, ולקבורה מהר.

ד. כתב הרמב"ן (על אתר) וז"ל, וטעם מִלִּפְנֵי, כי אם לא תעשו כן אקברנו בארון. או יהיה טעמו, מתי אשר הוא לפני, ואני צריך למהר לקבורו, עכ"ל.

ה. כתב בטור הארוך (פסוק ד) וז"ל, לְקַבֵּר אֶת־מֵתִי מִלִּפְנֵי, שיהיה לי אחוזת קבר לבדי, עכ"ל. וזהו מִלִּפְנֵי, ששייך רק לי ועומד לפני לשמוש, ולא לזולתי.

ו. כתב בתולדות יצחק (פסוק ב) וז"ל, ואמר מִלִּפְנֵי לומר אני בעת הצורך כל כך, שאם לא תרצו לתת לי שום קבר, תנו לי קבר שאקבור מתי לשעתי ואוציאנו מִלִּפְנֵי. ואח"כ אוציא אותה משם ואקבור אותה במקום אחר, ולא יהיה עתה המת לפני, עכ"ל.

ז. כתב האור החיים (פסוק ד) וז"ל, וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלִּפְנֵי, פיי"ר רוש; זה ("מִלִּפְנֵי") הוא שמכריחו שלא לחוש על ממונו. ואם לא היה מתו לפניו לא היה קונה דבר, עכ"ל.

ח. כתב בחתם סופר (פסוק א) וז"ל, וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלִּפְנֵי, משום בזיוני דיד. (ועיי"ש בדבריו בארוכה).

ט. כתב המלבי"ם (פסוק ד) וז"ל, דקדק במילת לִפְנֵי, שלא תנוח דעתי בקבורתה, רק באופן זה, שאדע שמקום זה הוא אחוזת